Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 70. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го КВІТНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 15, 1986 No. 70. VOL. XCIII

Українці Гаррісбурґу мали зустріч зі своїм конґресменом

Гаррісбург, Па. — Представники невеликої української громади цього стейтового столичного міста відбули довшу розмову в п'ятницю, 4-го квітня ц.р., з республіканським конґресменом Джорджом Ґекасом, який репрезентує 17-ий Дистрикт в Палаті Репрезентантів у ЗСА.

Ціллю зустрічі, яка відбулася в бюрі конґресмена було познайомити його з кількома актуальними справами, в яких зацікавлена українська громада на терені Америки. Представники укранїської громади вручили конґресменові Ґекасові малий довідник про Україну та українців, брошурку проф. Франка Сисина „Russia or the Soviet Union" та течку з копіями вибраних статтей кількох газет, головно „Українського Тижневика" та „Америки", які віддзеркалюють погляд української громади на тему Великого голоду, справи Мирослава Медведя, та українських політичних в'язнів. Дискусія включала вище згадані теми та заклик до конґресмена, щоб став членом конґресового Ад Гок Комітету для балтицьких держав і України та щоб апелював до уряду СССР про звільнення українських політичних в'язнів, головно Миколи Руденка, Юрія Шухевича, Йосипа Терелі та Юрія Бадзя.

Конґресмен Ґекас, який є грецького походження, уважно вислухав думки дискутантів та обіцяв допомогти щоб фільм „Жнива розпачу" був висвітлений на публічній телевізійній сітці у Пенсильванії. Він також обіцяв співпрацювати з конґресменом Даном Риттером, відомим приятелем українців та головою згаданого комітету.

Члени української громади, які відвідали конґресмена Ґекаса, були: Роман Слиж, Петро Палашевський та Тарас і Ольга Боднарчуки.

ПЛАСТУНКИ ВЛАШТОВУЮТЬ ВЕЛИКОДНІЙ БАЗАР

Ню Йорк. — Просимо громадянство відвідати Великодній Базар — з традиційним печивом, писанками, вишивками, тощо, який відбудеться в п'ятницю, 25-го квітня ц.р. від год. 6-ої до 8-ої і в суботу, 26-го квітня, від год. 11-ої до 3-ої по полудні в Пластовому Домі, при 144 Друга авеню в Ню Йорку. Дохід призначений на оборону українського імени. Великодній базар влаштовує Плавня 2-го Куреня УПС „Ті, що греблі рвуть" Ню Йорк — Ню Джерзі.

Появилися нові інформації про суд над М. Рубаном

Ню Йорк (ЗП УГГ). — На адресу Закордонного Представництва Української Гельсінкської групи надійшло самвидавне повідомлення про суд над художником-інтарсистом і багаторічним українським політв'язнем Петром Рубаном. Повідомлення, складене напевно наприкінці 1985 року, без підпису і місця, уточнює деякі відомості в цій справі, опубліковані на Заході раніше.

Петро Васильович Рубан (народжений 10-го січня 1940 року в місті Конотоп, Сумської області, у жовтні 1985 року мав закінчити третій, 9-річний, термін ув'язнення, другу частину якого (висилку) відбував у селі Замістя Вінницької області. Але 9-го липня 1985 року його несподівано заарештували знову та згодом засудили в Чернігові ще на 9 років табору особливого режиму і 4 років заслання. У березні ц.р. його дружину повідомили, що П. Рубан прибув до табору за адресою: 618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1. Це — той самий табір, до якого пристала моторошна назва „табір смертників" після того, як там загинули протягом останніх неповних двох років четверо українських політв'язнів із загальної кількості близько 30: Олексій Тихий, Юрій Литвин, Валерій Марченко і Василь Стус. Там тримають усіх політв'язнів, яких визнали т.зв. „рецидивістами". З України там перебувають: Михайло Горинь, Микола Горбаль, Левко Лук'яненко, Іван Кандиба, Віталій Калиниченко, Василь Овсієнко, Василь Курило, Семен Скалич, Йосип Тереля, Зорян Попадюк, Григорій Приходько.

У П. Рубана, як і в багатьох інших багаторічних в'язнів, хитаються зуби, він виснажений і хворий. Побачення з родиною він ще не мав.

Адреса дружини Лідії Федосіївни з паралізованим сином Марком (народжений 5-го червня 1975 року) і дочкою Наталкою (народжена 15-го серпня 1968 року): 251350, Чернігівська обл., м. Прилуки, пров. Боброва, 29.

Нижче подаємо повний текст самвидавного повідомлення з незначними стилістичними змінами.

„9-го липня було заарештовано, а 25-28-го листопада цього року відбувся суд над Рубаном П.В. за звинуваченням по ст. 62 ч. ІІ КК УРСР, який до цього відбував 22 рік загального терміну.

Звинувачення базувалось на таких документах:

1. Листи з місць ув'язнення до дружини.

2. Листи до іноземних громадян, вилучені як в результаті „Машинної об-

(Закінчення на стор. 3)

ПУБЛІКУЮТЬ ЩОРАЗ БІЛЬШЕ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Джерзі Сити, Н. Дж. — Завважується, що в останніх часах американська преса поміщує щораз більше листів до редакції, написаних українцями або прихильними до українців особами. Можна припускати, що кількість листів до редакцій помітно зросла, і тому американська преса вже не може їх постійно промовчувати та викидати до коша, а таки принаймні деякі із них друкувати.

І так „Вашінгтон Таймс" у числі за 7-го квітня ц.р. помістив листа Мирона Мельника, професора університету в Кент, Огайо, під заголовком „Клясичний приклад геноциду", в якому автор, нав'язуючи до постійного обурення ЗСА вчинками нацистської Німеччини, звертає увагу, що немає зовсім зацікавлення балянсувати злочини нацистської Німеччини із подібними, а то і гіршими злочинами СССР. М. Мельник пригадує та подає факти про Великий голод в Україні 1932-33 роках, викликаний штучно Сталіном, в якому згинуло біля семи мільйонів осіб, про що західній світ не дуже знає, або не хоче знати.

А всупереч цьому, пише, М. Мельник, представники уряду СССР брали участь у процесі в Нірмберзі проти нацистської Німеччини, і сьогодні американський Уряд старається бути в дуже прихильних відносинах із урядом СССР, який продовжує політику Сталіна. Уряд Західньої Німеччини вибачився за злочини своїх нацистських попередників, ніякий совєтський уряд досі не вибачився за злочини, заподіяні Сталіном на Україні — закінчує свого листа М. Мельник.

Оярс Кальнінс, директор публічних зв'язків Організації Американських литовців написав листа, опублікованого в „Ню Йорк Сити Трібюн" з датою 3-го квітня ц.р., в якому він з вдячністю згадує статтю Беррі Фарбера і його бажання закинути почуття ненависти поміж жидами і народами Східньої Европи і з'єднатися проти одного ворога, яким є для них усіх СССР. Він звертає увагу на те, що СССР досі не був загально обвинувачений за свої злочини проти народів Східньої Европи. Досі ще ні один із совєтських командирів концентраційних таборів не стояв перед судом за свої злочини, а навпаки, наприклад, Роман Руденко, що був виконавцем розстрілу в'язнів у Воркуті, дістав пост головного прокуратора в СССР, та, як такий мав зв'язок із Алленом Раєном для засудження воєнних злочинців! Помимо цього, пише О. Кальнінс, починає бути щораз більше жидів, які не бажають далі мститися, як також невинних представників Східньої Европи, які стремлять, так як Б.Фарбер, до того, щоб забути взаємну ворожнечу, яка лише сприяє бажанням совєтського уряду, і працювати над зміною майбутнього.

Справа Івана Дем'янюка, також знайшла відгук у публікації листів, а саме: у „Нюздей", щоденнику з Лонг Айленд, з датою 7-го квітня ц.р. поміщено листа Анізії Савицької, який нав'язує до обширного репортажу п. н. „Сумніви щодо Івана" Марілин Ґолдштайн в цьому щоденнику.

А. Савицька звертає увагу на величезну суперечність в політиці ЗСА. Коли американці платять податками більйони долярів на збросння проти СССР, на допомогу тим державам, що боряться проти совєтської переваги, совєтська пропаганда без найменших перешкод входить правною дорогою у серце ЗСА, своїми фальшивими свідченнями про воєнних злочинців тільки для того, щоб очорнити в очах Америки протикомуністичні етнічні групи, що живуть на цьому терені. У випадку Дем'янюка, закінчує листа А. Савицька, ніхто здається не виграє, за вимком СССР.

Цю саму тему — американського судівництва, що послуговується совєтськими сфальшованими свідченнями, порушує у своєму листі до редакції „Клівленд ПлейнДілер" син Івана Дем'янюка, також Іван, який підкреслює, що день 27-го лютого 1986 року залишиться чорним днем для американського судівництва, бо засуджено на видалення невинну людину. Він надіється, що Ізраїльське судівництво не зробить цієї самої помилки, бо судитимуть не лише три прокурори в Ізраїлі, але цілий світ.

ІСНУЄ МОЖЛИВІСТЬ ВІДПЛАТНИХ АКЦІЙ ПРОТИ ЛІВІЇ

Вашінгтон. — Речники Адміністрації заявляють, що президент Роналд Реґен вирішить в скорому часі коли і які саме відплатні акції будуть застосовані З'єднаними Стейтами Америки і деякими їхніми альянтами проти Лівії, яка як, відомо, інспірує, підтримує і здійснює терористичні акції проти американських громадян і майна. Вашінгтон має на увазі в першу чергу підкладення бомби в пасажирському літаку амераканської півітряної лінії TWA і збомблення дископлюбу в Берліні. В останньому випадку загинув один американський вояк і одна цивільна особа, а біля 200 осіб були поранені, в тому числі понад 50 молодих американських вояків.

Деякі сенатори і конґресмени очікують рішення Президента з хвилини на хвилину, бо про мілітарні акції рішає виключно Преидент, який є,згідно з американською конституцією, головно командуючим усіх збройних сил. Асистент державного секретаря Джан С. Вайтгед заявив групі сенаторів, що таке рішення президента Р. Реґена ще не запало, але його треба сподіватися кожної хвилини.

Напруга у зв'язку з американською настановою відплати проти Лівії існує на европейському континенті серед членських держав Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО), бо не всі держави погоджуються з військовими відплатними акціями проти гнізда міжнародного тероризму, яким, без сумніву є Лівія, бо така акція, мовляв, викличе нагативну реакцію лівійського диктатора полковника Муаммара Каддафі, який погрожує, у випадку американських акцій, збільшити терористичні дії не тільки проти американців, але також проти тих европейських держав на територіях яких знаходяться військові бази ЗСА.

Амбасадор ЗСА до Організації Об'єднаних Націй Вернон Волтерс веде переговори з поодинокими европейськими лідерами й інформує їх про всі деталі евентуальної американської відплатної акції в майбутньому з метою зупинити дію міжнародного тероризму в світі.

Вміжчасі число американських воєнних кораблів на Середземному морі, у недалекій віддалі від Лівії, збільшилось. Між групою кораблів є також два літаконосці, на покладі яких знаходиться приблзно 160 джетових літаків. У випадку потреби ЗСА можуть підняти в повітря ескадрилю тяжких бомбовиків, стаціонованих на багатьох базах в Европі, але европейські держави не дуже з таким пляном погоджуються.

У Вашінгтоні безперебійно ідуть наради в цій справі, а Білий Дім систематично інформує лідерів Сенату і Палати Репрезентантів про рішення у справі Лівії. Сенатор Ричард Ґ. Лугар, голова сенатської комісії закордонних зв'язків, розмовляв з президентом Р. Реґеном, який запевнив його, що Уряд своєчасно повідомить Конґрес про воєнні акції, якщо такі будуть.

Віцепрезидент Джордж Буш повернувся вже з поїздки на Близький Схід, як також прибув до Вашінгтону з поїздки до азійських країн секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер. Обидва вже відбули розмову з Президентом. У зв'язку з тим, що державний секретар Джордж Шулц все був за військовими акціями проти держав, які підтримують терор, існує велика правдоподібність воєнних акцій проти Лівії, — кажуть політичні спостерігачі.

Відбудеться виставка образів М. Неділка

Ню Йорк. — В неділю, 20-го квітня ц.р., о год. 1-ій по полудні тут в Ґалерії ОМУА, при 136 Друга авеню, відбудеться відкриття третьої посмертної виставки образів, понад 50 експонатів, відомого українського мистця Миколи Неділка.

Організатори і приятелі покійного М. Неділка заявляють, що це, мабуть, буде остання виставка його праць, які перевищать своїм об'ємом, вартістю і красою дві попередні, що відбулися в цій же Ґалерії після його смерти.

Виставка М. Неділка триватиме до 12-го травня і її можна оглядати в кінці тижня від год. 1-ої по полудні до 8-ої вечора, а в будні від 6-8 год. вечора.

Св. п. М. Неділко

Відбудеться 39-та конвенція Української Православної Ліґи

Чикаґо. — Старша і молодша Українська Православна Ліґа св. Андрія, спільно зі старшою ліґою при катедрі св. Володимира будуть господарями цьогорічної 39-ої Конвенції Української Православної Ліґи, що відбудеться від 23-го до 27-го липня ц.р., тут в Мерріотт готелі. Конвенція відбудеться під гаслом „Полюбім один одного".

Конвенція розпічнеться в середу, 23-го липня, відкриттям „Кімнати культури" в готелі Мерріотт. Ця виставка буде відкрита протягом конвенції для неукраїнської публіки, а на відкриття заплянowано зустріч з американською пресою. Виставка складатиметься з експонатів, що представлятимуть чотири частини України: Київщину, Лемківщину, Полтавщину і Закарпатську Україну. Крім того, велика частина виставки буде присвячена Українській Православній Церкві.

Виховні і ділові сесії конвенції розпічнуться у четвер вранці Архиєрейською Літургією, сповіддю і причастям в готелі Мерріотт. Сесії будуть відбуватися кожного дня, включно з суботою. Для гостей, яких приїде коло 500 з різних місцевостей ЗСА, заплянoвано розвагові поїздки вечорами, щоб оглянути Чикаґо, українську околицю та осередок парафії св. Андрія в Аддісоні.

Цього року також припадає 25-ліття молодшого відділу Української Православної Ліґи Америки. Деякі святкування будуть призначені для відзначення цього ювілею. У четвер вечером бажаючі могтимуть взяти участь у поїздці кораблем по озері Мишиґен, при вечері з танцями.

У п'ятницю увечорі відбудеться величавий концерт в школі Аддісон Трейл з участю танцювального ансамблю „Громовиця", струнної оркестри ОДУМ, мішаного хору 1000-ліття Хрищення України, чоловічого хору „Сурма" й інших мистецьких одиниць. Цього самого вечора на площі парафії св. Андрія відбудеться „Подорож по Україні". На цю імпрезу запрошені всі українці й не-українці, щоб ознайомитися з різними українськими традиціями і звичаями, як наприклад Великодні розваги, традиційна Свята Вечеря і свято Івана Купала. Для гостей буде приготовлено також повний буфет й різні розвагові ігри. Площа матиме вигляд і характер великого базару. Між публікою ходитимуть кобзарі, цигани і танцюристи. Від 10-ої години до танців гратиме оркестра „М'який знак".

Останній вечір конвенції буде відзначений бенкетом в Мерріотт готелі із забавою під звуки оркестри „Веселі часи". В неділю після Архиєрейської Літургії відбудеться пращальний обід.

Наталка Яресько і Леся Смоляк очолюють Конвенційний комітет.

Молодечий хор у Варшаві вшанував Шевченка

На фото Український молодечий камерний хор церковної музики в часі відвідин у Папи Івана Павла II. Зліва стоять: о. Йосафат Романик, ЧСВВ, з Варшави, о. Софрон Мудрий з Риму, та о. Теодозій Янків з Варшави. З правого боку біля Папи Івана Павла II стоїть дириґент Ярослав Полянський.

Варшава, Польща. — Український молодечий камерний хор церковної музики під орудою відомого колишнього дириґента хору „Журавлів" Ярослава Полянського виступив знову дуже успішно на концерті у Варшаві на пошану Тараса Шевченка.

Концерт відбувся 14-го березня 1986 року в рамках „попису хорів" в музею Архидієцезії Варшавської, п. н. „Співаймо Творцеві". Хоч попис був спрямований на музику релігійну і великопостну, на окреме бажання організаторів молодечий хор під орудою Я. Полянського присвятив свій концерт Т. Шевченкові з уваги на те, що в березні припадає річниця його народження і смерти.

У програму концерту ввійшов ряд пісень до слів Т. Шевченка в більшості в обробці Я. Полянського, попереджений рецитацією цих поезій Шевченка. Рецитації були польською мовою. Крім пісень Т. Шевченка, хор виконав думу лірників невідомого автора в опрацюванні Дмитра Котка і вокальні концерти Артема Веделя, Дмитра Бортнянського і Максима Березовського. Цілий зміст концерту підготовив Я. Полянський, а публіка, що в більшості складалася із польських інтелектуалів та представників клеру, прийняла концерт бурхливими оплесками.

Приготована обширна програма на цілий цикль концертів, що відбулися в музеї Архидієцезії у Варшаві, подає вичерпні інформації про молодечий хор церковної музики, що його створив у 1977 році Я. Полянський за допомогою протоігумена ЧСВВ у Варшаві о. Йосафата Романика. Хор від того часу мав вже великі успіхи про які інформують в програмі, а це — на міжнародних фестивалях в Польщі та в Західній Европі, де хор здобув на Світовому

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

ЧЛЕНИ ПАЛАТИ Репрезентантів схвалили закон, яким буде легше купувати зброю та перевозити її з одного стейту до іншого. Однак ці члени Палати Репрезентантів, які стояли за гострою контролею продажу зброї, вдержали своїми голосами дальше заборону купувати зброю в іншому стейті.

В АМЕРИЦІ ОСТЕРІГАЄТЬСЯ публіку перед купуванням італійських вин аж доки федеральний Уряд переведе проби чи в ньому нема метальону, середника, який домішаний до італійського вина спричинив смерть 18 осіб в Італії. Продавці вин в ЗСА дістали доручення зняти з полиць усі італійські вина до часу їх перевірення.

В НЮ ЙОРКУ ТА ОКОЛИЦІ арештовано в останніх днях 38 осіб за торгівлю наркотиками. Арештовані були відповідальними за продаж наркотиків на понад 2 більйони долярів річно. Арештування закінчило два і півроків слідкування за торгівцями, з яких головні були членам італійської мафії.

НА ВІДОМОМУ МОСТІ Таппан Зі, який провадить через ріку Гадсон на північ, почали будувати тепер ще одну дорогу для авт, щоб полегшити рух, який прямує на схід. Міст, побудований у 1955 році, показався вже тепер за вузький на існуючий рух авт.

В НЮ ЙОРКУ ВИЯВИВСЯ новий скандал із хабарями, що їх брали високі урядовці. Тим разом стейтова комісія для дослідів корупції поставила під розгляд фінансові неправильности комісії для таксівок і лімузин, якою провадив Джей Л. Турофф. Йому закидають злефравдовання 20 мільйонів долярів, які компанія таксівок мала заплатити в податках.

ПЕРШИЙ РАЗ У ЦЬОМУ СТОРІЧЧІ Сенат відкинув номінацію Президента на пост амбасадора. Сенатська комісія закордонних зв'язків відкинула 9 голосами проти 7 номінацію Джеймса Л Мелона на пост американського амбасадора до малої держави в Центральній Америці — Беліз. Дж. Мелон працював як помічник для секретаря для справ прослідження океанів в Уряді і його номінацію попирав сильно сенатор Джессі Гелмс. Інші однак сенатори, зокрема з демократичного табору, уважають, що він виявив на своїх постах брак почуття конфлікту інтересів і некомпетентність.

У СВІТІ

В'ЄТНАМСЬКІ РЕЧНИКИ передали американцям 21 домовину з рештками вояків, які пропали були без вістей під час в'єтнамської війни. Домовини перевезено покищо військовим літаком на Гаваї, а звідти перевезуть їх до ЗСА для почесного поховання. На Гаваях в ляборáторії будуть пробувати зідентифікувати рештки, а у випадку розпізнання повідомлять членів родини.

НОВИЙ ФРАНЦУЗЬКИЙ консервативний уряд прем'єрміністра Жака Ширака отримав вотум довір'я в парляменті що дозволить йому анулювати деякі раніші соціяльні й йкономічні постанови соціялістичного уряду, які були кривдячими для багатьох верств французького народу, головно для підприємців. Голосування в парляменті над вотумом довір'я попередила 90-хвилинна промова прем'єра, у якій він з'ясував парляментаристам свою візію зовнішньої і внутрішньої політики.

ПОНАД 1,000 КОМУНІСТИЧНИХ партизанів у Філіппінах і велика частина їх симпатиків здали зброю і заявили урядовим речникам, що припиняють покищо дальшу боротьбу проти уряду президента Коразон Акіно, яка є вибранцем народу і тому, мовляв, немає більше потреби змагатися зі зброєю в руках за права філіппінського народу. Як відомо, К. Акіно апелювала до комуністів, щоб вони припинили боротьбу і включились активно в розбудову і скріплення демократичної системи й економіки.

ВІДЕНЬ І ЦІЛА Австрія поділені думками щодо кандидатури на президента Курта Вальдгайма, колишнього генерального секретаря ОН, якому Світовий жидівський конгрес закидає участь у воєнних злочинах і закритті свого минулого. У первісних лозунгах під час передвиборчої кампанії прихильники Вальдгайма наголошували, що їхній кандидат є „людиною, якому довіряв світ"; тепер ці гасла змінено на: „ми австрійці голосуватимемо на кого ми захочемо, тепер більше, як будь-коли перед тим". Австрійська спільнота обурена, що жидівські організації вмішуються до внутрішніх державних справ тієї країни. Сімон Візенталь, виступаючи в ЗСА, намагався дещо злагіднити напади жидів на Вальдгайма і заявив, що немає достатніх доказів, що він дійсно займався злочинами.

ВАШІНҐТОН І ЛІДЕРИ багатьох країн західньої гемісфери незадовлені подвійною, дволичною і ображаючою політикою, яку веде совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов. Він з однієї сторони погоджується на відбуття чергової конференції на вершинах між ним і президентом Реґеном а з другої, при допомозі засобів масової інформації, своїх власних і закордонних, веде неперебірчиву кампанію проти ЗСА, Федеративної Республіки Німеччини, европейських країн НАТО, Японії та інших альянтів ЗСА. Вашінґтонські кремлелоги, аналізуючи несподіваний виступ М. Ґорбачова на совєтській телевізії кажуть, що він з цим виступом чекав, аж президент Р. Реґен поїде до Каліфорнії, а його найближчі співорбітники будуть в поїздках по різних країнах і стейтах ЗСА. Як відомо, Р. Реґен не любить політики заскакування і тому він зумисне довго не відповідав на пропозицію Ґорбачова.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
Svoboda • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справа К. Вальдгайма

У середу, 20-го квітня ц.р., ізраїльські і австрійські дипломати при місіях Організації Об'єднаних Націй, мали нагоду переглянути і перестудіювати документи і персональні акти колишнього генерального секретаря ОН, а тепер кандидата на президента Австрії Курта Вальдгайма, якому Світовий жидівський конґрес закидає участь у воєнних злочинах під час Другої світової війни, особливо участь у перевезенні грецьких жидів до гітлерівських концтаборів і винищування цивільного населення в Сербії.

Жидівський дипломат Бенджамін Нетанягу заявив кореспондентам, що копії цих документів будуть негайно вислані урядові в Єрусалимі для дальших студій.

Копії документів отримав також голова австрійської делеґації до ОН Карль Фішер, після того, як австрійський уряд попросив теперішнього генерального секретаря ОН Гавіє Переза де-Куеяра, щоб взяв до уваги, що К. Вальдгайм є австрійцем в першу чергу, а пізніше колишнім речником міжнародної організації на протязі 10 років. Австрійці крім того турбуються, що інтенсивне розголошення тієї справи засобами масової інформації і Світовим жидівським конґресом посередньо впливатиме на хід президентських виборів в Австрії, які відбуватимуться там 10-го травня цього року.

Існує також думка деяких політичних спостерігачів, що комусь дуже залежить на деґрадації К. Вальдгайма якраз під теперішню пору, коли Ізраїль підготовляється до процесу над українцем Іваном Дем'янюком, справа якого набрала в останньому часі цілком небажаного для ізраїльського правосуддя напрямку, і обвинувачення, та й ще проти такої видної особи як К. Вальдгайм, може бути виходом з „прикрого положення".

Затримуючи таємничість і зберігання таємниць ОН, обидва речники — ізраїльського і австрійського урядів — стримались від коментарів в справі Вальдгайма і не бажали зустрічатися з кореспондентами, поки документи не переглянуть їхні уряди і не займуть до них офіційного становища.

К. Фішер, якого в ОН вважають дуже зрівноваженим і тактовним дипломатом, навіть пішов так далеко, що заявив, що не читав копії документів і переслав їх на адресу теперішнього президента Австрії Рудольфа Кірхшлеґера.

Вміжчасі в пресі появилося обвинувачення грецьких жидів, яке є, очевидно, повторенням обвинувачення висуненого проти Вальдгайма Світовим жидівським конґресом, але, висуваючи його публічно, жидівська спільнота в Греції тим самим втягає в цю справу грецький соціялістичний уряд Андреаса Папандреу і грецьку публічну опінію.

Чи так само думають про кандидата на президента К. Вальдгайма австрійці? Зовсім протилежно. В австрійській пресі проявляються голоси тривоги, що жидівська спільнота починає вмішуватись у внутрішні справи Австрії, а популярність Вальдгайма зросла за останніх два місяці принаймні на 40 відсотків. Більш обережно в тій справі поступає Юґославія, на території якої Вальдгайм ніби то мав також доконати якісь злочини. Між документами переданими Ізраїлеві і Австрії з архівів ОН немає документів юґославських, бо тамошній уряд навіть не жадав видачі таких документів.

Панує загальна опінія, що австрійська афера сильно підірве престиж жидівської спільноти в тій країні, а може навіть викличе вимогу, щоб так званий центр Сімона Візенталя забрався з Відня, хоч він в цій справі не висувався на передове місце в обвинуваченні.

АМЕРИКАНСЬКІ ГЕОЛОГИ остерігають на підставі своїх дослідів про небезпеку піднесення позему моря, який зростає у цілому світі. Уважають, що це піднесення позему води приходить у наслідок вутлекислого газу, що збирається у повітрі і огріває його, а тим самим стоплює ледівці.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ аґентство ТАСС розіслало до преси заяву Ради Міністрів СССР, у якій гостро засуджується чергове американське випробування атомової бомби в пустині Невади і називається його „небезпечним дестабілізаційним кроком", який свідчить, що Урядові ЗСА не можна довіряти і що він, Уряд, не може бути надійним партнером у роззброєневих переговорах. ТАСС каже, що Адміністрація президента Роналда Реґена продовжує політику перегонів в озброєні, бажаючи стати першою потугою в нуклеарній зброї. У Вашінґтоні заяву ТАСС прийняли дуже холодно, а деякі речники саркастично заявили, що спершу лідери СССР повинні подивитися на власне подвір'я.

Трагедія на американському літаку TWA потрясла напевно кожним. Декілька літ тому перелітав я тою трасою, любуючись прекрасними видами на море і Грецію, й ані на думку не прийшло мені, що нагло може зробитись діра біля мого вікна і я можу полетіти стрімголов на землю. Такі акти терору мусять викликати обурення у кожного; бо що я, чи ці невинні жертви останньої летунської трагедії зробили злого палестинцям...?

Микола Бараболяк

А ВСЕ Ж Є ЛІК НА ТЕРОРИЗМ!

Водночас із вісткою про цю трагедію в повітрі дійшло до мене число журналу „Нюзвік", за 7-ме квітня ц.р. На обгортці цього числа фото узброєного палестинця і напис: „Наш приціл — Америка". Стаття написана, очевидно, перед випадком з літаком TWA і є вислідом двомісячних дослідів питання терору її автором під час подорожей по терені, де він родиться і гуляє. Ось деякі цитати зі статті: „Терористи не родяться, їх роблять, а ніхто краще як табори палестинських біженців у Ливані. Із Сабра і Шатілля, міст понищених повіток, вийшов Мохаммед Сарган, вбивник, який вийшов цілим із атаки у Римі. Абуль Абас, організатор нападу на корабель „Ахіллє Лявро", там набирав убивників. Той табір бомбардували ізраїльтяни під час їхньої інвазії Ливану в 1982 році. Цей же табір пережив масакру мужчин жінок і дітей, яких убивали християнські міліціонери, а військо Ізраїля вдавало, що не бачить. Сарган утратив батька у час тої масакри. Він мовив: „Треба, щоб про нас знали усюди по світі". Про іншого терориста автор статті пише так: „Капітан Абоа Обейда приєднався до палестинців 1973 року після того як єгипетська армія програла війну. Але він став запеклим терористом, коли його дружина і діти згинули під час летунського рейду Ізраїля на табір у Шатілля". Про ще іншого терориста автор пише; „Інший продукт терору і відплат: — хлопець зірвав зі себе сорочку, щоб показати шість ран від шрапнелів, якими закинули американці гори Шуф на воєнний корабель „Ню Джерзі". Я маю метаць від американців у своєму тілі" — каже хлопець. Дентист д-р Самір Ґоуша, тепер лідер невеличкої терористичної групи в Дамаску, мовив до автора репортажу: „До мене приходять молоді хлопці і кажуть: Дай нам експльозивні матеріяли, а ми розірвемо себе, так треба". А Халіда Гаммамі, жінка палестинського амбасадора, зажурена долею свого 17-літнього сина говорила: „Для мене Рим і Відень — це була огидна різня. Але це чи не єдина можливість викликати чиюсь увагу на палестинське питання: робити те, що робить Абу Нідаль". (Нідаля вважається нині головним промотором палестинського тероризму проти Америки).

Палестинський тероризм поширився як пошесть. Колись уважалось Арафата не лише лідером ПЛО, але теж і організатором терористичних актів. Нині майже певно, що ця ділянка політичної діяльности палестинців випала зовсім із його рук, а тероризм став дією багатьох самостійних більших і менших груп. Арафат втратив політичний кредит тому, що став хилитись до можливости політичної розв'язки палестинського питання, яка одначе натрапила на труднощі, бо уряд Ізраїля, навіть під проводом примирливого Переза, не погодивсь на переговори з ПЛО. Не погодивсь тому, що Ізраїль далі не хоче визнати права палестинців на самовизначення на західньому березі ріки Йордану. Верх взяли крайньо непримирливі елементи як Нідаль, які виповіли Америці, як покровителеві Ізраїля, війну остаточним засобом, який їм залишився — терором.

До чого воно йде? У Палестині взяв верх принцип „чим гірше, тим краще", нам так добре відомий. Останніми місяцями Америка безсила супроти індивідуального тероризму, коли не то клітина кількох саботажжистів, але навіть одиниця, на власну руку, може наробити великого лиха, і сконцентрувала приціл проти терору на Каддафі. Каддафі без сумніву попирає палестинський тероризм, головно коштами, але джерело біди не в Лівії. І навіть не в Сирії, що теж сприяє цій формі політичної боротьби. І не в Ірані, і не в єгипетських, чи савдійсько-арабських фундаменталістах які поважно загрожують примирливим і прихильним Америці режимам у тих країнах. Джерело тероризму у арабському народі Палестини, які ідентифікують Америку з усіми кравдами, яких вони зазнали від 1948 року. Нині їхній ворог уже не так Ізраїль, а Америка. Без величезної підтримки зі ЗСА, без американської зброї, Ізраїль на думку палестинців не був би таким бутним. Араби вже давно погодились з дійсністю, що Ізраїль уже вкорінений у Палестині і погрози „зіпхати його у море" — це реторика. Вони хочуть урятувати для себе той клаптик їх території, який припав їм при поділі Палестини у 1948 році, і мати хоч куценьку батьківщину, територію, яку вони могли б назвати „своєю". Ізраїль говорить про „автономію", але не ширшу як нам дав Гітлер у Генеральній губернії. А вони хочуть повного права самовизначення. Вони гидують тероризмом. І Каддафі волів би не зачіпатися із ЗСА, але всі арабські держави співчувають тим „терористам", уважають їх борцями за волю, і в такий чи іншій формі їм допомагають і помагати будуть. Багато з нас осуджувало деякі акції нашої УПА, але

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Яр. Климовський

Авторський вечір О. Кузьмович

Не зважаючи на те, що день 23-го березня ц.р. у Філядельфії був перевантажений імпрезами (крім інших і змагань „Тризуба" — „Слуга двом панам" у виконанні Студії Мистецького Слова Л. Крушельницької та виступ Авангардного Театру Молоді з Торонто), цього ж дня о 2-ій годині після полудня в „червоній залі" УОК Центру під патронатом філядельфійської Округи Союзу Українок Америки відбулася незвичайно культурна імпреза, а саме авторський вечір Ольги Кузьмович; ми по відношенні до часу, сказали б, авторська пополуднівка на зразок театральних пополуднівок. На кожний спосіб Ольга Кузьмович видимо мусить мати якусь притягальну силу, що доволі велика викладова заля Центру була вщерть заповнена добірною публікою, жадною послухати цим разом живого слова авторки, бо з писань навряд чи її хтось не знає. Вона ж не лише непересічний журналіст і редактор, але й літератор.

Направду не знаю як підійти до мого відгуку, бо все, що сказала у своєму вступному слові про авторку Аня Максимович, Ольга Кузьмович вбачала в цьому дещо пересади, хоча такої не було. Добре, що не живу в Ню Йорку, а то мене стрінуло б це саме, що Аню Максимович, хоча і так, я певен, що лист мого „боса" досягне мене в „Місті Братньої Любови".

• • •

Почнем із заголовків, само-собою речей немаловажних, наприклад, натрапляючи на заголовок „Про сліди на снігу", зразу кортить вас знати, що це за сліди, значить уже сам заголовок впроваджує вас у не абияку цікавість. Слухаючи цікавої розповіді під цим заголовком, впевняємося що це не звичайна собі розповідь, а це талановито написаний нарис.

Про самоту, наприклад, прикрий період у людини, головним чином у старшому віці, авторка висловлюється як про живу істоту. „...Вона у тиші порожнього помешкання, в якому ніхто до вас не заговорить, хіба радіо або телевізійний апарат. Вона сідає на вашому ліжку, коли безсонними ночами надаремно прислуховуєтся, чи не почуєте як давніше, другого віддиху в кімнаті. ...Вона глядить із порожніх місць при столі, як сідаєте до їди. ...Вона прилягає на вашому рамені, як читаєте щось цікавого і немає з ким поділитися спостереженнями. ...Вона стоїть поруч вас коли найдетеся в колі знайомих, де раніше вас знали тільки удвоє. ...Самота і старість взяли себе сильно під руки та ідуть крок у крок, спираючись одна на одну".

Самота, як абстрактне поняття в авторки набирає ознак антропоморфізації, одного з найкращих поетичних засобів (що полягає на приписуванні явищам або поняттям людських ціх).

Цей самий засіб є теж в оповіданні „Він".

„Тільки золоте сонце, що не зайшло ще за дерева, купалося самітно у спокійному плесі води".

У цьому ж оповіданні є одне місце, що характеризує людину із „старокрайовимч поглядами, до речі непоганими, що за всяку ціну хотіла б мати зятя українця, в чому їй не пощастило і тому ця людина лиха на всіх і все — в даному випадку, втихомирюючи собаку, що рветься бігти за зятем, тесть звертається до собаки:

„Цить!, сядь спокійно, він зараз вернеться... чи ти розумієш мене, чи ти також американець?"

Почуття гумору — одна з характеристичних рис авторки.

Як уже стверджено Ольга Кузьмович уміє підібрати заголовок до події, яку змальовує, наприклад, „Про колишню людину". Два, три штрихи рисунку а бачимо одержиму, біднягу — колишню людину.

„Опущена, бездомна людина, в якої кудись заблукався розум... Ноги були вже не фіолетної, а темносиньої барви, либонь від морозу, що мусів знищити їх у довгих зимових ночах. І ті сині ноги, немов у фільмі, що його хтось пустив назадгузь, викликали із закутка пам'яті інший образ: соняшна, літня поляна на Сокільській горі, а на „бантах" одного із куренів сидять молоді пластунки і поспускавши ноги вниз вимахують ними завзято".

Серед тих пластунок була Ярка, про яку говориться в згаданому нарисі. Як бачимо в змалюванні типа авторка вміло вживає паралелі. З не меншим хистом фіксує скороспілі моменти.

„Очі перебігали по так добре знаному устаткуванні, а за ними навздогін її думки".

Вживаючи порівнянь — вони нові, свіжі, необношені, наприклад, кінцівка „День народження".

„Остання думка перед сном билася немов зіпсована грамофонна стрічка на одному місці: „Чи було це варте? Че було це варте? Чи було це варте?"

У короткометражному ескізі „Найкращий приятель" придатність окулярів з'ясовано так: — маєте темні синці під очима — темні окуляри їх закриють; — у вас поганий день і не подобаєтеся самі собі — темні окуляри змінять частину вашого обличчя; — не хочете показати своїх почувань, які найбільше віддзеркалю-

(Закінчення на стор. 3)

Ярослав Падох

ПАМ'ЯТІ ДМИТРА ГАЛИЧИНА

(у 25-ліття його смерти)

Нещодавно сеньйор-аналітик української громадськости нашої доби Іван Кедрин із сумом і резиґнацією стверджував її великий брак авторитетів, а з ними брак громадської єдности й погодження навіть на найважливіші громадські справи і потреби. Ось у наші дні, над нашими головами, розгортається безпощадна атака з метою знищити українське добре ім'я й оплюгавити наші змагання за державну незалежність, а ми неспроможні об'єднатися для оборони, а то й протиатаки. Обороняємося й атакуємо поодинцем, розбитими, нескоординованими силами й засобами. Чи ждати нам на премогу? І де шукати при організаційно-програмово поділеній громаді, без авторитетів, які поєднали б розділене або взяли у свої руки й на свою відповідальність громадські обов'язки?

А в минулому таке бувало. Пригадаймо хоч би Комітет українських нотаблів, які після зайняття польським військом Львова в 1918 році, самотужки відважно стали на захист українського населення і установ. Або Раду сеньйорів за Другої світової війни у Львові з Митрополитом Андреєм й президентом Костем Левицьким на чолі, які своїм авторитетом захищати загрожене життя й майно нашої громади.

Мали ми незаперечні авторитети також на цій землі, що пригадує нам 25-ліччя смерти одного з них, сл. п. Дмитра Галичина. Тільки відступ одної генерації ділить нас від того часу, коли — надиво нині нам — наша громада в Америці мала свої авторитети, на долю яких впала була в часі війни подібна атака, як ця, що її переживаємо. Дмитро Галичин, д-р Лука Мишуга й д-р Володимир Галан — наші тодішні авторитети в дуже скупих часах розбудували нашу тутешню громаду, здобутками якої ми живемо досьогодні. Хоч трудилися вони для громади й виростали на її незаперечних провідників на іншому соціополітичному: селянсько-ветеранському ґрунті, то, мабуть, варта нам на їх прикладі й прикладі тодішньої громади студіювати проблему вирощування авторитетів.

Дмитро Галичин народився 30-го жовтня 1895 року в Дичках, Рогатинського повіту в селянській родині, де прожив перших 19 років. У 1914 році вступив до Українських Січових Стрільців разом із директором гімназії в Рогатині в якій учився пізніше з командантом УСС Михайлом Галущинським. У рядах УСС і УГА провів повних шість років і після закінчення Визвольної боротьби студіював в Академії закордонної торгівлі у Відні й у 1923 році виеміґрував до Америки. Там скоро увійшов у саму гущу громадського життя; зокрема був активний в Об'єднанні бувших вояків українців (ОбВУА) і став його першим головою. Швидко став членом Українського Народного Союзу, а згодом в 1933 році головним секретарем (на ділі головою) і в 1950 році головним предсідником. Двадцять вісім років тривала Галичинова союзова служба. За цей час число членів цієї передової установи потроїлося, а майно зросло вчетверо. Змодернізовано забезпеченеву систему й поглиблено і поширено культурну працю, вершком якої було видання коштом півмільйона долярів Англомовної Енциклопедії Українознавства, підготованої Науковим Товариством ім. Шевченка за редакцією покійного проф. В. Кубійовича й недавно спочилого редактора Антона Драгана.

За Дмитра Галичина високо піднесено рівень чолового представника українсько-американської преси „Свободи", довкола якої зібрався численний гурт нових культурних співробітників з-поміж нової іміґрації. Редакція, під проводом д-ра Луки Мишуги, а згодом Антона Драгана, складалася з низки найкращих журналістів, Івана Кедрина-Рудницького, д-ра Луки Луцева, Богдана Кравцева, Вячеслава Давиденка й інших, а співробітниками стала сотня літераторів, мистців професорів. В той час, зокрема за редакторства Л. Мишуги взаємини між УНС і „Свободою" були такі тісні, як ніколи раніше, чи пізніше. Говорилося тоді, що єдине, що ділило їх, це була віддаль одного поверху: газета внизу, а Союз на поверсі! Либонь за Галина не було важливішої справи ні в УНС, ні в газеті, які не вирішували би головний предсідник і головний редактор. Зокрема тісна була співпраця за життя д-ра Мишуги. У признанні за заслуги на культурному полі Український Вільний Університет наділив Дмитра Галичина гідністю почесного доктора.

Голова установи із трьома „най" — найстарша, найчисленніша й найбагатша — був, так би мовити, з уряду призначений на голову, або щонайменше на впливового члена українсько-американської громади.

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Бойко-Блохин

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

I.

До друзів, приятелів, зичливих чительників, ревних моїх учнів і всіх тих, що українську літературу шанують і люблять, відкритий мій лист, або дружнєє посланіє.

Dum spiro, spero.
Латинська премудрість

Дошкульний критик може навіть уїдливо усміхнутися. Тож то по-старовинному скомпонував автор свій наголовок. Та ще й „посланіє" пише, наслідуючи Шевченка!

Дарма. Вільно критикові усміхнутися, вільно іронізувати, вільно й авторові впасти в урочистий тон перших рядків, якщо в його ретроспективі понад п'ятдесят років діяльности для української науки і суспільства розляглося. А щодо „посланія", то нехай критик пригадає І. Вишенського, були й інші, що цю стежку топтали.

„Слави хоче", — скаже злобний критик. Даймо йому право так оце писання трактувати. Але той дружній читач, який залюбки розгортав мої томи, книжки, брошури, статті, читач, на якого я розраховую, мабуть, поставиться з надією щось нового зачерпнути з цього есею і він не помилиться, бо хочу я на сторінках любленого нами часопису оглянутися назад і схопити основні лінії того, що я дав вникливому читачеві на протязі десятиліть.

Було в мене багато рецензентів. Вже стоси рецензій лежать в архіві. Було багато похвал. Може занадто багато. Ці рецензії дали мені відчуття, що я серед невидимої, але широкої громади. Що не зробили рецензенти, не спромоглися й автори критичних статтей — це простежити мій науковий шлях, показати, як я ріс у літературознавстві, де і коли я не повторював чужих задів, які нові літературознавчого значення факти я відкрив, які нові гіпотези висував, куди вів читача і як перетворював тези в непорушні аксіоми. Щоправда, мої друзі робили цікаві спроби „en grand"; також „ex professo" схопити мою „суть", але про це згодом.

Чи слави собі оцим есеєм хочу зажити? Навряд чи це відповідний для слави шлях! Але якщо я вже сам гублюся серед маси написаного мною, то тим більше губиться в цьому читач і може знеохочується. Його знеохота для мене загрозлива. Адже я ще чую снагу щось нове дати. Багато роїться в моїй голові цікавих констатацій, та й видати, нарешті, четвертий том мого „Вибраного" хочеться. І, власне, до цього четвертого тому волію я мого читача довести, але це нехай уже буде наприкінці.

∴

Які ж мене, о Боже милий,.
Діла осудять на землі?
Т. Шевченко.

Я літературознавець. Фах мій широкий: порівняльно слов'янське літературознавство. У цій галузі довелося мені багато років читати університетські лекції, люблю важкі теми (гімнастика мозкових клітин!), дещо опублікував, а багато більше лежить у пачках карток. Чи дочекається публікації? Велика конкуренція для цих карток: українське літературознавство. Коли компаратистику я беру нахолодно, то в українській тематиці відограє ролю й темперамент, хоч він не уступає упертости вгризання в матеріял. На літературну критику у мене рідко вистачає часу. Інтенсивно переживаючи український культурний процес в його вічності, спокушаюся інколи вийти в широке поле україністики: філософія, історія суспільної думки, театр, музика, танець і ще дещо.

Мовознавство, як фах, я давно занедбав, в цій галузі я декваліфікувався, хоч нашу мову люблю шалено. Поза наукою приваблює мене політика — особливо багато писав на політичні теми в другій половині 40-их і в 50-их роках. А тому, що я в політиці багато його беру інтелектуально, то це знов таки веде в науку. Так постав ряд моїх совєтознавчих студій.

Чи маю я облік всього мною написаного? Рішуче — ні! Тільки головне пам'ятаю і зібрав. Бібліографія до 1974 року охоплює 220 позицій. Це аж ніяк не все. А вже після свого 65-ліття я відкладаю майже все моє друковане для майбутнього бібліографа.

∴

Без похвали собі, громадо
(без неї, може, обійдусь) —
А ради жду собі поради!

Т. Шевченко.

Я не шкодую, що розпочав видавати своє „Вибране". Перший том 1971, другий — 1974, третій — 1981. А четвертий коли? Не знаю. Пораджуся зі своїми читачами в кінці серії цих статтей.

Ось вони, три томи, лежать передо мною на столі, і дивлюся на них з тим почуттям, з яким колись Шевченко писав: „Думи мої, думи мої"... В цілому це 1077 сторінок, до цього ще автобіографічні 52 сторінки, світлин 52 сторінки. У всіх томах разом 68 розвідок, статтей, есеїв. (Є навіть „Відкритий лист", дуже джентелменський, до Юрія Шереха, адресат, здається, не образився). „Причинків" немає. Не мій жанр. Пригадаю, як трудно було втулити в ці томи більші праці. Може вдасться в четвертому? Побачимо. Світлини? Вони більше стосуються мого оточення й моєї епохи. Тут поруч мене незабутні колеги, що вже в „тихому пристанищі", професори й академіки, наші наукові світила й адміністратори наукових закладів: О. Неприцький — Грановський, Іван Мірчук, В. Кубійович І. Розгін, Е. Ґловінський, М. Василь, Панейко, Курінний і багато, багато інших, в різноманітних життєвих ситуаціях які мене з небіжчиками єднали. Є й ті, з якими я тепер у дружбі та духовому єднанні: Оглоблин, Шевельов, Зуєвський, Гординський та інші. Є чи не всі наші високі церковні достойники обох віроісповідань, з якими перехрещувалось моє життя. Є, нарешті, і наш політичний ареопаг, у якому я перебував і з якого вже майже ніхто не живе. Моя особиста документація майже вся така, що кольоритно свідчить про епоху.

(Продовження буде)

В ЛИВАНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ боротьба між мусулманами-шіїтами і християнською міліцією у поділеному на двоє Бейруті. Минулого тижня знову вибух наладований **вибуховим матеріялом автомобіль силою 330 фунтів ТНТ.** Від експльозії загинуло три особи, а 34 були поранені. Поліція встановила, що заладований в багажнику вибуховий матеріял не вибухнув, мабуть з технічних причин і тому згинуло менше як звичайно осіб.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Український Музичний Інститут Америки, Інк.

Відділ у Філядельфії, Па.

Неділя, 20-го квітня 1986 р., год. 3:30 по пол.
Заля Українського Освітньо-Культурного Центру, 700 Сідар Роад, Абінґтон, Па.

52-ий ВИСТУП УЧНІВ

Участь беруть: **Головчак Александра, Конрад Микола, Пришляк Йосиф, Рудакевич Софія, Рудий Христина, Солтис Стефан, Солтис Мирон, Турченюк Меланія,; Юрчак Доріян, Яримович Александер.**

Кляси учителів: **А. Жилавої, Сестри Тарсилії, ЧСВВ, Л. Рудий, М. Чапельської-Яримович.**

Фортепіяновий супровід: **Л. Рудий**

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці

запрошує Вас на відкриття

ТРЕТЬОЇ ПОСМЕРТНОЇ

ВИСТАВКИ КАРТИН МИКОЛИ НЕДІЛКА

в неділю, 20-го квітня 1986 р., о год. 1-ій по пол. в Ґалерії ОМУА при 136 Друга Авеню в Ню Йорку, Н. Й.

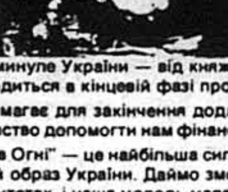
Будуть виставлені картини, які не виставлялися попередньо.

Виставка відкрита в будні від год. 6-ої — 8-ої веч., а в суботу та в неділю від 1-ої до 8-ої веч. Виставка триватиме до 27-го квітня 1986 р. Всі картини до набуття.

Під патронатом

СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ І УКРАЇНСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ У НЮ ЙОРКУ

фільм „УКРАЇНА в ОГНІ"

який охоплює все минуле України — від княжої доби до сьогодні, знаходиться в кінцевій фазі продукції.

Однак фільм вимагає для закінчення додаткових фондів. Просимо наше громадянство допомогти нам фінансово закінчити фільм.

Фільм „Україна в Огні" — це найбільша сила, яка покаже в правдивому світлі живий образ України. Даймо змогу, щоб фільм був в бібліотеках, університетах, і наша молодь мала доступ до нього, який заступить голокост України.

Імена жертводавців будуть відзначені у фільмі та у пресі.

Пожертви можна відтягати від податку, виписуючи чеки на: Ukrainian Art and Literary Club, N.Y. (U.V.O.)

Пожертви просимо висилати на адресу: FILM FUND for "UKRAJINA V OHNI". No. of Account 9965. Self Reliance (N.Y.) FCU, 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003. **Ярослав Кулинич,** *фільмовий продуцент*

Американці в Обороні Людських Прав в Україні

43 Midland Place, Newark, N.J. 07106. (201) 373-9729

Організація Американців в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ)

улаштовує

ГРОМАДСЬКІ ВІЧА

темою яких є

справа Івана Дем'янюка в Ізраїлі

Прийдіть на віче, яке відбудеться у вашій околиці
Прийдіть і довідайтеся за найновіші події в справі Івана Дем'янюка
Прийдіть і привітайте дітей Івана Дем'янюка
Прийдіть і запевніть їх, що вони не самі, що ми всі з ними
Прийдіть і заофіруйте їм ваші молитви і вашу моральну підтримку
Прийдіть і пожертвуйте гроші на оборону їхнього батька Івана. Якщо не маєте змоги особисто прибути, тоді пішліть пожертву в залучений коверті.

ПРОМОВЦІ НА ВІЧАХ:

ЛІДІЯ ДЕМ'ЯНЮК — дочка Івана Дем'янюка
ІРЕНА НИЖНИК — дочка Івана Дем'янюка
ІВАН ДЕМ'ЯНЮК — син Івана Дем'янюка
ЕДВАРД НИЖНИК — зять Івана Дем'янюка
ІГОР ОЛЬШАНІВСЬКИЙ — голова організації АОЛПУ
МАРК О'КАННОР — адвокат Івана Дем'янюка (якщо буде в ЗСА)

ДАТИ І МІСЦЕВОСТІ:

НЮ ГЕЙВЕН — П'ятниця, 18-го квітня 1986, год. 7-ма веч. Український Центр св. Михаїла, 565 Джордж Стріт, Ню Гейвен, Конн.

ЮНІЙОНДЕЙЛ — Субота, 19-го квітня 1986, год. 4-та по пол. Заля української православної церкви св. Михаїла, Фронт і Мепл Стріт, Юнійондейл, Лонґ Айленд, Н. Й.

НЮ ЙОРК — Неділя, 20-го квітня 1986, год. 1:30 по пол. Авдиторія Академії св. Юра, 215 Іст 6-та Стріт, Ню Йорк, Н. Й.

ВАШІНҐТОН — П'ятниця, 25-го квітня 1986, год. 7-ма веч. Заля Української Церкви-Пам'ятника, 4250 Гервуд Ровд, Н.І., Вашінґтон, Д.К.

БАЛТІМОР — Субота, 26-го квітня 1986, год. 6-та веч. Заля Самопомочі, 239 Савт Бродвей, Балтімор, Мд.

Пам'яті...

(Закінчення зі стор. 2)

Дмитро Галичин брав керівну участь у більшости крайових установ, зокрема в Українському Конґресовому Комітеті, зразу, як касир, а далі, як заступник голови і від 1955-го року — президент. Особливу вагу прикладав справі переселення у рамках ЗУАДК і в діяльності своїх ветеранських побратимів.

Мав Дмитро Галичин прикмети провідництва: терпеливість, відвагу й далекозорість. Клясичним прикладом його терпеливости й далекозорости була криза в УККА в п'ятдесятих роках, яку вдалося поладнати створенням двох позицій в його проводі: президента й голови, при чому Галичин не втратив ні одної керівної прероґативи й зберіг співпрацю з давнім амбітним партнером.

Збереглися у пам'яті теж події, що засвідчували його відвагу й рішучість. На 22-ій конвенції УНС в 1954 році, стоючи перед вибором на предсідника, він мав відвагу поставити ультимат своїм виборцям-делеґатам, які гаряче противилися, щоб до Головної Ради обрати нового іміґранта, загрозивши, що коли б вони його не обрали, він не прийме вибору на головного предсідника. Делеґати обрали першого новоприбулого великою кількістю голосів, а Галичина — одноголосно! Розумів він, що немає місця в УНС для поділу на ліпших і гірших й передбачав, що нові іміґранти подвоять число членів установи і її майно, що й здійснилося.

Мав Дмитро Галичин також конфлікти партійного характеру й не кривив душею, коли їх приходилося поладнати. На одних людних зборах зустрівся із закидом впливового громадського й союзового діяча, що він, мовляв, не піддержує своєї політичної організації, хоч сам є чи був її членом. Відповідь Покійного була клясично проста: „Ви забули, що я є головою УНСоюзу і маю обов'язок дбати про його добро!"

Помер Дмитро Галичин у Ню Йорку 26-го березня 1961 року. Помер у силі віку на 66-му році життя унаслідку випадку ще досі як слід невиясненого. Похоронила його ціла наша громада. Це вперше мабуть в історії великого Ню Йорку, хоронили його з великої залі Народного Дому, бо не було потрібного приміщення у похоронних закладеннях. Похоронено 1-го квітня на Кальварійському цвинтарі а рік пізніше, один день перед 25-ою конвенцією УНС, посвячено нагробний пам'ятник. А оце рівно за два місяці після 25-ої річниці смерти Галичина відбудеться вже 31-ша конвенція й буде відповідна нагода, щоб її достойно відмітити.

Пригадуючи нашій американській громаді одного з її найбільш заслужених діячів у 5-ті роковини від його смерти, автор цих рядків написав таке:

„Чи не слід було б у пізне 15-тиліття від відходу Дмитра Галичина утривалити його пам'ять, а щобільше його ролю в Українському Народному Союзі й цілій нашій заморській громаді та методи його провідної праці завершені видатними успіхами, в присвяченій йому книжці? Десятки книг видав УНС власним коштом, а сотні на замовлення сторонніх осіб і установ. Діждався своєї книжки співтворець Галичинової доби Лука Мишуга. Чи діждеться Дмитро Галичин?"

Може десятирічна давність того заклику зрушить каміння забуття, яке налягло тягарем важчим за нагробну плиту, на пам'ять Дмитра Галичина й пригадає нашій громаді і декляровану двадцять років тому „вічну пам'ять" і ніколи не задавнений обов'язок громадської вдячности для людини, яка все своє життя присвятила своїй спільноті потойбіч океану.

А все ж...

(Закінчення зі стор. 2)

хто з нас не дав би був їм допомоги, чи не хоронив би був упівця?

Є розв'язка питання палестинського тероризму і то єдина: замість видавати понад 4 більйони долярів на укріплення американських амбасад і перемінювання їх у форти, замість експортувати літаки американських дипломатів винищувачами, замість намагатися забезпечити нас навіть перед такими формами тероризму як затруювання медикаментів (а і то може стати формою!), замість усіх безнадійних студій як поборювати сотні можливих у майбутньому видів тероризму, замість посилати морські воєнні армади проти Лівії, коли одним-один араб може на власну руку нанести великої шкоди, замість усіх наймудріших і софістикованих порад — переконати американське ізраїльське лаббі, що треба дати палестинцям право самовизначення на західньому побережжі, у Газі і на Голянській височині. Таким чином у мить можна припинити палестинський тероризм. Водночас це буде актом справедливости. Така маленька державка, можливо з'єднена з Йорданією, здемілітаризована, не може бути ніякою загрозою для Ізраїля, як то він упевняє, а запорукою миру не тільки на Близькому Сході, але і в цілому світі. Бо Кремль тільки жде на ще сильніше розпутання інстинктів ненависти на тому терені...

Тероризм жахлива зброя. І є крім палестинців у світі багато елементів заінтересованих у поборюванні Америки і західнього світу в цілому.

Коли пишу ці рядки в радіо подають вістку про бомбову атаку на ресторан у Берліні, який відвідує багато американців. Говорять про акцію банди Бадер-Майнгоф. Тероризм, й інші форми саботажу, дуже небезпечні в епоху електронічних засобів, не згадуючи уже про нуклеарні. Тому треба його погасити, але не засобами, про які говорить наш Уряд і преса.

Вступайте в члени УНС

ЗАПРОШЕННЯ

Повідомляємо всіх земляків Надбужанщини, кол. мешканців повітів-районів: Сокальського, Белзького, Радехівського, Кам'янко-Бузького та цілої Холмщини і Підляшшя, що

ДРУГИЙ ЗАГАЛЬНИЙ З'ЇЗД ЖИТЕЛІВ НАДБУЖАНСЬКОЇ ЗЕМЛІ

відбудеться

в днях 24-го і 25-го травня 1986 року (субота і неділя)
на Оселі Союзівка у Кергонксоні, Н. Й.

З'їзд буде черговою маніфестацією нашої земляцької єдности і солідарности у спільній праці для добра слави і волі нашого народу і радісною нагодою для зустрічі розділених часом просторами земляків і друзів.

Щиро запрошуємо всіх надбужанців з родинами і приятелями зголосити вчасно свою участь у З'їзді і замовити вже тепер кімнати, звертаючись безпосередньо до управи Союзівки:
SOYUZIVKA, UNA ESTATE
Foordmore Rd., Kerhonkson, N.Y. 12446, USA
Tel.: (914) 626-5641
долучуючи до замовлення завдаток.

Члени Об'єднання зможуть одержати під час З'їзду 1-ий том Збірника „Надбужанщина".

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАННЯ НАДБУЖАНЦІВ

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ПОЛІТИЧНІ партії, які входять до бльоку Лікуд, і лейбористська партія прем'єр-міністра Шимона Переза, майже зліквідували існуючі між ними непорозуміння і осягнули компроміс в дальшій співпраці. Перез каже, що лейбористи повинні погодитися на передачу кабінету речникам Лікуд в жовтні цього року, згідно з **ранішою домовленістю. Не треба виключати нових** труднощів, які можуть виникнути в тій напруженій ситуації, — кажуть політичні спостерігачі.

Молодечий...

(Закінчення зі стор. 1)

фестивалі релігійних пісень в Римі звання лавреата з-поміж 500 хорів, що брали участь у тому фестивалі. В Польщі, як довідуємося з програмки, хор дав у часі поміж 1977 і 1985 роками понад сто релігійних концертів в церквах, де відправляють Богослужби в греко-католицькому обряді.

Програмка подає також виїмки із трьох рецензій на виступи хору. Цікава рецензія із широкопочитного „Франкфурт Цайтунг" на виступ хору в Західній Німеччині у 1985 році, де рецензент пише що „керівник хору Ярослав Полянський, який досі зібрав понад п'ятсот українських народних пісень і багато із них музично опрацював, не мусить побоюватися, коли його називають „маестром", бо його диригентура показує, як він уміє видобути з хору блискуче звучання".

Програмка доповнена фрагментами поезії Болєслава Червінського „Смерть Шевченка".

Появилися...

(Закінчення зі стор. 1)

робки", так і накладеного арешту на кореспонденцію з 1-го липня 1985 року.

3. Покази однокамерників та адміністрації місць минулого ув'язнення.

4. Покази співробітників за період вислання 1982-1985 років у село Замістя під Прилуками.

Суд відбувся в Чернігові, в тому ж самому маленькому залі, що й суд над Рубаном 1977 року. Різниця в тому, що місця були заповнені не молодими людьми, а дідами від 70 років і старшими.

Захист дозволено було вести самому підсудному.

Дружина з донькою та сестра з чоловіком змогли потрапити на суд тільки на третій та четвертий день.

Загалом звинувачення зводилось до того, що підсудний висловлював свої думки щодо суверенітету УССР, колгоспної системи господарювання та подій в Афганістані. Але основна провина та, що він хотів лікувати свого паралізованого сина в ЗСА і дружина отримала два виклики від Надії Світличної.

По справі було допитано півтори сотні свідків у попередньому слідстві, а десь третина з них у судовому. Серед них було два типи, ті, які не могли зв'язати докупи двох слів і не могли з'ясувати, про що йде мова, а також яких попередньо завербував КҐБ.

У захисній промові Рубан заявив, що справу вважає сфальсифікованою і по суті підтасованою під справу 1968 року, коли він був засуджений до 5 років таборів черніговським КҐБ, що стало можливим при існуючій партійно-бюрократичній системі. Що факти, подані на суді як наклепницькі, є об'єктивною реальністю нашого життя. Знаходячись під слідством, він звертався з листом до генерального секретаря КПСС Горбачова про протиправні дії чернігівського КҐБ і відповідь отримав від того ж таки КҐБ: „Куда бы вы ни писали, все придет в наши руки".

Прокурор у своєму звинуваченні апелював до статті 37 конституції, на що Рубан відповів, що вважає найгіркішу правду кращою за найкрасивішу брехню. Тому правдива думка і слово не можуть іти на шкоду демократичній державі.

Вирок не був винесений у судовому засіданні, а був переданий учасникам суду через секретаря: 9 років таборів особливого режиму та 4 роки заслання — це смертельний вирок для хворої на ішемію людини.

В останньому слові, які на попередньому слідстві, підсудний винним себе не визнав, лише просив суд сприяти дозволові на виїзд його хворого сина до ЗСА на лікування. І заявив, що після затвердження вироку об'явить голодівку до того моменту, поки не буде задоволено клопотання сім'ї про виїзд на лікування сина".

Авторський...

(Закінчення зі стор. 2)

ються очима — надягаєте темні окуляри; — у вас очі повні сліз або червоні від них — темні окуляри заховають ваш плач від світу.

Декілька прикладів несхематично вибраних із поодиноких мікротворів Ольги Кузьмович уповні вистачають, щоб визнати її як майстра розповіді. Кожна сперта на особистих спостереженнях, передана з притаманною їй легкістю і погідним забарвленням, та все ж акцентуючи дидактичну сторінку.

Сфера зацікавлень широка (сливе чи не всі життьові питання).

У писаннях Ольги Кузьмович слідні — начитаність, ерудиція, хист обсервації й особиста культура.

Це все, що ми прослухали на її авторському вечорі нами сколихнуло, зумовило роздуми та нас обновило, тому ми їй за подаровані нам хвилини безмежно вдячні.

Авторка (за вийнятком одніеї речі в доброму виконанні Дарії Шуст) сама читала свої твори у високомистецькій подачі. Виявом особливого захоплення були довготривалі оплески, до речі за кожним прочитаним твором, а наприкінці ще й квіти.

Цей вечір, чи пак пополудне, що заслуговує на особливе відмічення і ґратуляції слід було б повторити і в інших більших наших осередках.

• • •

На маргінесі написаного ще згадаємо, що Ольга Кузьмович має за собою 52 роки журналістичної праці; журналістику у Варшаві закінчила в 1939 році.

Крім фейлетонів в окремій колонці „Свободи" — „Про це і те", рецензій, інтерв'ю, дописів, пише репортажі, оповідання, нариси, що являється суто літературною працею. Крім цього є редактором пластових видань. З більших редакторських праць назвемо книжки: про Цьопу Паліїв (1982), Івана Кедрина „У межах зацікавлення" (1986) і співредакторство — Роман Купчинський „Невиспівані пісні" (1983).

Ольга Кузьмович від десять років голова Спілки Українських Журналістів Америки. Це велика правда, що журналіст журналістові не рівний. Її згадується в книзі „Інтернешенел Оторс енд Райтерс — Гу із гу оф Амерікен Вимен".

Тут аж напрошується питання: звідкіль береться в тендітній комплекції Ольги Кузьмович стільки снаги й енергії, щоб долати так великий ступінь себевияву для нашої культури?

З діяльности Відділу УНС у Сан Франсіско

Відділ УНС у Сан Франсіско—це одна із найстарших громадських організацій і єдина на північну Каліфорнію. Заснували її нові поселенці в 1955 році і в першій стадії її існування членство не перевищувало п'ятнадцяти осіб. Незмінний й нечисленний стан членства пояснюється поселенням там обмеженого числа родин, всього тільки п'ять. Каліфорнія тоді не була притягаючим фактором для повоєнних еміґрантів.

В 1958 році П. Пуцило й інж. С. Куропась, беручи участь в конвенції щадничо-позичкових спілок, загостили на сходини членів нашого відділу й кожний з них вияснив не тільки користі індивідуального обезпечення, але й вагомість, значення й вплив Українського Народного Союзу на життя всієї української спільноти. Коли ми оправдувались, що не маємо з кого організувати нових членів, інж. Куропась заспокоїв нас, щоб ми цим не турбувалися, бо „Каліфорнія дасть вам ще багато родин". Це був старий з довготривалим досвідом громадський діяч і знав спокусливе географічне значення Каліфорнії.

Пророчі запевнення інж. Куропася здійснилися і в наступних роках цей статичний стан змінився й корисно вплинув на безупинний ріст членства нашого Відділу. Між 1960 і 1970 роками поселились у нас молоді родини, що завершили свої студії на сході й одержали тут професійну працю, та інші родини, що переселились з Латинської Америки, й в 1970 році в нашому Відділі було 120 членів. Ці великі осяги треба завдячувати пильній, невпинній й метушливій праці урядників Відділу, а головно його секретареві Я. Блищакові. Зі смертю Я. Блищака в 1983 р. Відділ опинився на грані самоліквідації. Хоч існувала управа, однак, членських внесків ніхто не збирав, а управа байдужа до всього, навіть не влаштовувала річних загальних зборів.

З ініціятиви д-ра Володимира Оренчука проголошено трикратні Надзвичайні збори протягом одного року, але в наслідок безладдя не було охочих взяти на себе обов'язки урядників, й організація осталась без проводу. Заборгування перед Головним Урядом виносило 4,700 дол. Без мандату членства, з власної ініціятиви д-р Оренчук і Микола Кісь вирішились рятувати організацію. В короткому часі вони позбирали залеглі внески, упорядкували діловодство, й сьогодні Відділ знову виринув як чільна, шанобива громадська установа на терені затоки Сан Франсіско.

16-го лютого ц. р. відбулися звичайні річні Загальні збори. В зборах взяла участь скромна кількість членів із-за жахливого буревію зі зливним дощем, що не тільки залив шляхи, але й деякі місцевості. Збори вибрали предсідником Відділу д-ра Оренчука, секретарем Миколу Кіся, головою Контрольного комітету Мирона Кочана. Члени накреслили цілий ряд справ і доручили нововибраній управі їх здійснити. Збори теж ухвалили жертву на потреби Тисячоліття Християнства в Україні в сумі 100 дол. Управа придбала десять нових членів і сьогодні Відділ має 169 членів. Делеґатом на 31-шу Конвенцію УНСоюзу обрано д-ра Осінчука.

Ґарантією успіху кожної громадської організації є її чинний, відповідальний, з почуттям громадської совісти провід. Нововибрана управа свідома цих шляхетних громадських й людських чеснот і в своїй праці керуватися ними.

Микола Кісь

Ділимося болючою вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 13-го лютого 1986 р. в Рочестері, Н. Й. відійшла у Вічність наша Найдорожча ТЕТА, БРАТОВА І ТЕТА-БАБУНЯ

сл. п.

СТЕФАНІЯ з ОВАДІВ ШЕРЕМЕТА

ПОХОРОН відбувся 15-го лютого 1986 р. в Рочестері, з церкви св. Йосафата на цвинтар Holy Sepulchre.

В безмежному смутку остались:
ІРЕНА ЯРІШ з мужем ВАСИЛЕМ, сестрінка Етібоко, Канада
ЮРІЙ ОВАД з дружиною БАРБАРОЮ, братанок, Олбані, Н. Й.
Ближча і дальша Родина в Україні і за океаном

ПОДЯКА

Цією дорогою складаємо щиру подяку всім Приятелям і Знайомим за вирази співчуття і потіхи, з приводу смерти нашої Невіджалуваної ТЕТИ

сл. п.

СТЕФАНІЇ ШЕРЕМЕТИ

Складаємо щиру подяку Високопреподобному Отцеві Филипові Бумбар, пароховi церкви св. Йосафата, за молитви та похоронні відправи. Щира подяка п-ові Степанові Грицелякові за вміле переведення співами в часі похоронів.

Наша щира подяка 47-му Відділові Союзу Українок **Америки за участь у Панахиді та похороні, як також за щирі пожертви на добродійні цілі.**

Нехай Всевишній нагородить Вашу відданість і жертву.
ІРЕНА ЯРІШ, сестрінка в Канаді
ЮРІЙ ОВАД, братанок в Америці

Ділимося сумною вісткою, що 12-го квітня 1986 р. у Філядельфії, з Волі Всевишнього відійшла у Вічність на 91-му році життя наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.

Михайлина Княжинська

з Модрицьких

ПОМИНАЛЬНА ПАНАХИДА **буде відслужена в понеділок, 14-го квітня 1986 р., о год. 8-ій веч.** у похоронному домі Насевичів при 109 E. Tabor Rd. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ **у вівторок, 15-го квітня 1986 р., о год. 9:30 рано в церкві Благовіщення ПДМ при** Valley і Old York Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН **на цвинтарі Св. Марії** — Fox Chase, Pa.

Нехай Господь зішле Їй вічний спокій.
Дочки — МАРТА ТУРЧИН
ОКСАНА і ТАРАС КОЗБУР
Внук — ОРЕСТ ТУРЧИН
Внучка — МІКА і ВІЛФРІД ВОҐ з дітьми ХРИСТЕЮ і МИХАСЕМ
Ближча та дальша Родина

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

4-6-го липня — УСЦАК-Схід
9-10-го серпня — Подвійні гри
29-го серпня — 1-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
14-15-го вересня — Запрошеневий УНС
28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
4-5-го жовтня — КЛК

Д-р О. Дячок—дослідник морської акустики

У „Віснику" Дослідної лябораторії військово-морських сил ЗСА з 4-го жовтня 1985 року появилася стаття про молодого українського науковця—дослідника морської акустики д-ра Ореста Дячка. У статті, автором якої є редактор „Вісника" Билл Силвола, говориться, що д-р Орест Дячок зробив важливі відкриття в ділянці морської акустики і що, очевидно, за ці заслуги був призначений керівником відділу прикладної морської акустики, в якому працює 30 дослідників.

Цей відділ вивчає властивості підводних акустичних сиґналів і шумів, щоб військово-морські сили ЗСА в потребі використали результати його дослідів в операціях проти ворожих підводних човнів. Основним завданням відділу є сформулювати і випробувати методи удосконалення інтерпретації підводних сиґналів, а також вивчити можливості використання підводних звуковловлювачів для тактичної розвідки.

Однією з головних ділянок дослідів, якою керує д-р О. Дячок, є акустика у водах Арктики. Для нього це захоплююча праця. В розмові з редактором згаданого „Вісника" він сказав серед іншого: „Ми зацікавлені в тому, як звук розповсюджується і розсипається під льодом, і як ми можемо створити нові, удосконалені системи, які допомогли б діяти під льодом більш ефективно".

Д-р О. Дячок вважає арктичні води одним з найменш відомих районів підводних операцій. Підводні судна, каже він, зазнають перешкод від льоду, який часом досягає товщини 50 метрів. Нерівна нижня поверхня льоду чинить великі перешкоди звуковим хвилям, з допомогою яких підводні судна плавають, виявляють ворожі підводні човни і знищують їх. Постійний скреґіт і зіткнення льоду наповнюють вуха команди підводного човна і гідролокатора шумом, який треба вифільтрувати, щоб можна було чути більш делікатний і більш постійний шум ворожого підводного судна.

Крім льоду, труднощі для гідролокаторів військово-морських сил справляє також дно океану. Тому відділ прикладної акустики робить досліди в тому напрямі, щоб знайти нові системи інтерпретації підводних сиґналів і нові концепції гідролокаторів, які могли б подолати перешкоди, що їх справляють лід і дно океану.

Д-р О. Дячок працює в Дослідній лябораторії військово-морських сил ЗСА з 1976 року. Перед тим, як його призначено керівником відділу прикладної акустики, він завідував секцією цієї лябораторії, яка досліджувала шуми в океані і рефлективність морського дна. Ще раніше він протягом семи років був співробітником Океанографічного управління військово-морських сил.

Науковці морських сил, пише редактор „Вісника", приписують О. Дячкові два важливі досягнення. Він відкрив феномен шуму крайчика криги, що є наслідком взаємодії між океаном і льодом, і розробив теорію розсипки звуків під льодом. Він також досліджував питання залежности властивостей морського дна від геологічного віку і акустичну рефлективність морського дна.

На найближчих 3-5 років д-р О. Дячок ставить своєму відділові завдання домогтись значних успіхів у дослідженні морської акустики і випрацювати нову гідроакустичну технологію, яка значно поліпшила б ефективність військово-морських сил, зокрема в Арктиці і в довкіллі, обмеженому дном моря.

Хоч як керівник відділу він мусить займатись адміністративними справами і може значно менше часу присвятити науковим дослідам, проте він має намір брати участь в науково-дослідній праці для здійснення намічених плянів.

Праця д-ра Дячка і його відділу має велике значення для військово-морських сил ЗСА, бо на випадок конфлікту з СССР Арктика стала б важливим тереном операцій проти совєтських підводних суден, які намагалися б перешкодити зв'язкам ЗСА з їх европейськими союзниками або атакувати ЗСА з боку Арктики. Тому для ЗСА є дуже важливим знати умови операцій їх підводних суден в цьому районі і можливості виявлення ворожих підводних човнів.

Д-р Орест Дячок народився в Німеччині в період Другої світової війни в родині інж. Теодозія і Стефи Дячків, які живуть в районі Вашінґтону і є активні в церковному і громадському житті місцевої української громади. Він прибув до ЗСА в 1949 році і став громадянином цієї країни в 1956 році. Ступінь маґістра в ділянці прикладної фізики здобув в університеті стейту Меріленд, а ступінь доктора в ділянках фізики і акустики в Джорджтавнському університеті. Він є членом Американського Товариства акустиків, Американського геофізичного союзу та інших американських, а також деяких українських організацій. Виступав як промовець на різних семінарах і конференціях і був автором або співавтором багатьох статтей у наукових журналах.

Д. К.

Вечір розваги в Баффало

Заходами імпрезової секції УАКРади в Баффало відбулася в неділю, 16-го березня ц.р., цікава, під сучасну пору дуже потрібна і на жаль рідко бачена у нас імпреза. Місцеву, українську громаду відвідали, недавно прибулі з України, гумористи Зіновій Маринець і його дружина, співачка Анна Маринець.

У програму вечора, поділену на дві частини, ввійшли: український побутовий гумор, сучасні українські анекдоти, українські народні пісні, поезії Павла Глазового, гумориста сучасної України, як теж поезії присутнього Зіновія Маринця.

Згідно з традицією, сказав у вступному слові Зіновій Маринець — місяць березень в Україні, а зокрема у Львові, цілістю призначений поклонові Тарасеві Шевченкові. Тому то і в цей вечір, заки приступимо до властивої програми, згадаймо цього Великого Сина України.

„Мені однаково" і „Холодний яр" у виконанні З. Маринця пригадали присутнім, що заповіти безсмертного Кобзаря ще не сповнені і що все і всюди мусимо про них пам'ятати. Поважну частину програми вечора збагатили акапельні дуети у виконанні мистців, Анни і Зіновія Маринців: „Леленьки" і „На високій дуже кручі", музика Олександра Білаша, слова Дмитра Павличка. Голоси виконавців дуету приємні, виконання фахове.

Три короткі поезії З. Маринця, бо і в тому він мистець, написані вже на вільній, американській землі, а саме „Безкрилий птах", „Могили" і „Іду на Ви" виголошені автором, публіка сприйняла вдячними оплесками. Легко і не вимушено перейшов артист до веселої частини. Тематика актуальна, в більшості присвячена сучасній дійсності. Нашій громаді, змученій непорядками на відтинку організаційного життя, такий вечір приносить потрібне відпруження, і вона сприймала кожний виступ тепло з ентузіязмом. Безперервні сальви сміху і голосні оплески нагороджували цікавий і актуальний добір анекдотів і гуморесок.

Сольоспів Анни Маринець доповнив першу частину програми. Приємним, вишколеним голосом артистка виконала пісню з популярного фільму в Україні „Роман і Франческа", музика Білаша і українську народну пісню „Спать мені не хочеться". Коротка перерва, і розбавлена публіка мала нагоду скористати з приготованого буфету і поговорити.

Другу частину програми вечора почав Зіновій Маринець своїми „Волі крок" і „Мак". Обидві поезії присвячені недавно минулому. Публіка прохала повторити короткий вірш про мак, що виріс недалеко зруйнованої криївки і налився червоним кольором крови тих, що тут полягли.

І знову добре підібрані гуморески Павла Глазового і дотепні, нові для нас анекдоти, переплітані дуетом обоїх артистів, „По садочку ходжу" і „Іванку Іванку", дали присутнім можливість насолоджування виступами дорогих гостей, які принесли зі собою не тільки здоровий, свіжий гумор, але теж подих рідного краю. Не забув згадати наш гість про львівського композитора сл. п. Володимира Івасюка і його загадкову смерть. Пісня „Мальви" у виконанні співачки А. Маринець пригадала присутнім про жорстоку дійсність на нашій не своїй землі.

Вечір цей з поважною і веселою програмою доказав, що у нас і в трагічних ситуаціях є місце на здоровий гумор, а гумор цей є одним з чинників, які допомагають пережити найгірше і скріплюють віру в наше майбутнє. Ті українські громади в Новому Світі, які не мали нагоди стрінутися і послухати виступів артистів З. і А. Маринців, не пошкодують, коли запросять їх до себе. Вони ще так недавно ходили вилуцями наших рідних міст, а тепер, опинившися у вільному світі, можуть свобідно поділитися з вами, тим, чим живе наша батьківщина.

Богдан Пашковський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 18-го КВІТНЯ 1986 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд., о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Є важні справи, просимо взяти численну участь. Приєднуйте нових членів до УНСоюзу. — В. Марущак, рек. секр.